

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200517
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3520200517.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v konaní o rozvod manželstva navrhovateľky - manželky Q., a manžela B., a o úpravu pomerov na čas po rozvode k maloletým deťom I., a T., zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny I., na odvolania matky aj otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18. augusta 2020 č. k. 11P/9/2020-41 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., IV. o striedavej osobnej starostlivosti a vo výroku V. o zastupovaní detí a správe ich majetku p o t v r d z u j e .

Vo výrokoch VI. o výživnom a VII. o trovách konania rozsudok z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. rozviedol manželstvo navrhovateľky a jej manžela, vo výroku II. zveril maloletú I. a maloletého T. na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch tak, že od nedele od 18:00 hod. nepárneho týždňa do nedele do 18:00 hod. párneho týždňa budú deti v osobnej starostlivosti otca a od nedele od 18:00 hod. párneho týždňa do 18:00 hod. nepárneho týždňa budú deti v osobnej starostlivosti matky. Vo výroku III. uložil každému z rodičov povinnosť prevziať maloleté deti v určenom čase pred začatím osobnej starostlivosti v mieste bydliska druhého rodiča a vo výroku IV. povinnosť odovzdať maloleté deti v určenom čase po skončení osobnej starostlivosti v mieste svojho bydliska. Výrokom V. rozhodol, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Vo výroku VI. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej I. sumou 60,00 eur mesačne a na výživu maloletého T. sumou 40,00 eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode. Vo výroku VII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.2 Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že navrhovateľka s manželom uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX a z manželstva pochádzajú maloleté deti I. a T.. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že manželstvo účastníkov konania neplní spoločenské funkcie. Manželia v priebehu manželstva prekonali manželskú krízu, po manželkinej nevere r. 2014, v snahe udržať manželstvo a obnoviť partnerské vzťahy, obnovili spolužitie. Po tom, ako v r. 2019 manžel opäť pristihol manželku pri nevere, sa manželia opakovane pokúsili o záchranu manželstva a navštívili jedenkrát manželskú poradňu. Toho času už nemá ani jeden z manželov záujem naďalej zotrvať v manželskom zväzku, ktorý považujú len za zväzok formálny. Manželia spoločne nehospodária. Rozvod manželstva nie je v rozpore ani so záujmami maloletých detí.

1.3 Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že za trvania manželstva sa obaja rodičia rovnako podieľali na starostlivosti o maloleté deti. Obaja rodičia pracujú. V čase, keď bola matka v práci, sa otec deťom venoval, učil sa s maloletou I.. Maloletý T. sa vyjadril, že otec vie variť aj prať. Matka k schopnosti otca postarať sa o maloletých v zásade nemala výhrady. Po odchode zo spoločnej domácnosti otec išiel bývať do trojizbového bytu, pričom miesta bydlísk obidvoch rodičov sú od seba vzdialené asi 5 minút cesty. Po odchode z domácnosti sa naďalej obaja rodičia rovnako podieľajú na starostlivosti o maloletých, keď si deti striedajú každý druhý deň, ako aj víkendy od piatku poobede do pondelka rána, a to z dôvodu dvojzmennej práce matky, pričom otec pracuje na jednu (rannú) zmenu a má pohyblivú pracovnú dobu. Matke v čase, keď je v práci, v starostlivosti o maloleté deti pomáhajú starí rodičia, ktorí žijú v tom istom rodinnom dome ako matka. V rámci šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom bolo zistené, že byt, v ktorom otec žije, sa rekonštruuje, deti budú mať spoločnú detskú izbu. Na pojednávaní dal otec k nahliadnutiu fotografie z mobilu už zrekonštruovanej kuchyne, sanity a detskej izby s písacím stolom. Maloletým dá otec ešte zhotoviť samostatné postele. Toho času obe deti spia na manželskej posteli. S poukazom na uvedené sa súd nestotožnil s názorom matky, že otec nemá vytvorené vhodné podmienky pre mal. deti. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach obidvoch rodičov sa po rozvoде rovnako podieľať na výchove maloletých detí. Prihliadol aj na názor maloletých detí, ktoré sa vyjadrili, že majú radi rovnako obidvoch rodičov a chcú bývať jeden týždeň u maminy a jeden týždeň u tatína. Matka namietala, že deti boli otcom ovplyvnené, že to nebolo z ich hlavy a otec sa mal pred nimi vyjadriť, že budú týždeň u maminy a týždeň u tatína. Ako uviedol otec, s matkou sa vopred dohodli, že maloleté deti budú týždeň u matky a týždeň u otca a chcel deti na to pripraviť, nie to riešiť až potom. Postoj, aký zaujal otec a vysvetlil maloletým deťom dôsledok rozchodu rodičov, súd hodnotil ako správny a zodpovedný.

1.4 Podľa zistenia súdu prvej inštancie je príjem matky 841,89 eur mesačne (príjem z pracovného pomeru 741,89 eur, rodinné prídavky na dve deti cca 48,90 eur a daňový bonus 50,00 eur), priemerný mesačný čistý príjem otca predstavuje 1 144,02 eur. Vzhľadom na rozdiel v príjmoch rodičov súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu mal. I. sumou 60,00 eur mesačne a na výživu mal. T. sumou 40,00 eur mesačne. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch II. až VI. podala odvolanie navrhovateľka (matka maloletých detí). Uviedla, že rozhodnutie súdu týkajúce sa zverenia maloletých detí do starostlivosti obidvoch rodičov nepovažujeme za rozhodnutie v najlepšom záujme maloletých detí. Súd uveril tvrdeniam otca, ktoré boli otázkami protistrany vyvrátené, a napriek tomu tieto závery nepovažoval za dôležité pri hodnotení záujmov maloletých detí. Už kolízny opatrovník akoby jednal pod vplyvom náklonnosti k otcovi maloletých detí, keď dopustil, aby nebolo vykonané šetrenie pomerov v byte otca maloletých detí. Nie je možné, aby sa kolízny opatrovník vyhováral na pandemickú situáciu, keď sa nepresvedčil o pripravených podmienkach pre deti priamo v byte otca, avšak matku navštívil v dome, v ktorom býva spolu s rodičmi. Matka zdôraznila, že aj napriek tomu, že otec na otázku právnej zástupkyne matky, či má vytvorené podmienky na spanie pre maloleté deti, odpovedal, že nezakúpil pre deti postele preto, lebo nevedel, ako dopadne súd, otec tieto postele stále nemá zakúpené, spí s maloletými deťmi v jednej manželskej posteli napriek tomu, že dcéra I. je v puberte, všetci traja, t.j. otec aj maloleté deti sú pomerne silnejšej postavy, a teda sa v bežnej manželskej posteli nevyhnutne vzájomne dotýkajú, čo matka nepovažuje za obvyklé a správne. Na rozdiel od súdu, ktorý uveril, že otec maloletých detí sa neskôr, keď deti zaspia, presúva na zem, kde údajne spí na spacáku, matka tomuto tvrdeniu neuverila. Je toho názoru, že pri hodnotení podmienok, aké vytvorili rodičia maloletých, by súd mal vychádzať z podmienok v čase rozhodovania a nemôže sa spoliehať na prísluby ktoréhokoľvek z rodičov. Súd podľa matky nebral do úvahy skutočnosť, že matka žije s deťmi v jednom dome spolu so svojimi rodičmi, ktorí maloleté deti poznajú od narodenia, majú spolu vyvinutý veľmi pozitívny citový vzťah a sú ochotní kedykoľvek zastúpiť rodičov v procese výchovy, a nevyhodnotil ani odpoveď otca maloletých na otázku právnej zástupkyne matky, kto sa postará o maloleté deti, keď on bude pracovne zaťažovaný, kedy odpovedal, že má nejakých známych. Na základe uvedeného matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie, alebo aby sám vo veci rozhodol tak, že maloleté deti I. a T. zverí do osobnej starostlivosti matky, pričom ponechala na úvahe odvolacieho súdu, aby rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletých detí. Styk otca s maloletými deťmi navrhla neupraviť, pretože je ochotná akceptovať záujem otca podieľať sa na výchove detí v prípade, že bude mať na to vytvorené riadne podmienky.

3. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie aj otec maloletých detí, a to proti výroku VI. Navrhol, aby odvolací súd tento výrok zrušil, alternatívne aby ho zaviazal sumu 60,- eur na maloletú I. a 40,- eur na maloletého T. uhrádzať na ich osobitne zriadené účty za účelom sporenia. Uviedol, že súd prvej inštancie nezdôvodnil dôsledne dôvody, pre ktoré bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí napriek tomu, že deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V bode 40 rozsudku je uvedené len konštatovanie „vzhľadom na rozdiel v príjmoch rodičov“, čo otec nepovažuje za dostatočné. Sama matka uviedla, že s deťmi nemá zvýšené výdavky. Na výdavkoch na deti sa podieľali spoločne, každý podľa svojich zárobkových možností a otec je presvedčený, že tomu tak môže byť aj po rozvoze manželstva. On sa deťom venuje po všetkých stránkach, či je to učenie, tréningy, voľnočasové aktivity, kreatívne práce, varenie, dcéru učí šiť, hrajú spolu na gitaru, chodia na opekačky, s čím súvisia finančné výdavky. Okrem toho nemalé investície vložil a vkladá do rekonštrukcie bytu práve kvôli tomu, aby vytvoril podmienky pre dôstojný život po rozvoze manželstva aj pre deti. Okrem nákladov, ktoré uviedol v písomnom vyjadrení, má ďalšie výdavky, ktoré na pojednávaní neuviedol, no v čase pred pojednávaním došlo napr. k zmene v platení poisťiek (k tomu otec uviedol tri poisťky s poisťným 10,00 eur, 10,40 eur a 24,49 eur mesačne. Napokon otec maloletých detí v odvolaní zdôraznil, že rozdiel v príjmoch rodičov nemôže byť automaticky bez dôsledného odôvodnenia dôvodom pre stanovenie vyživovacej povinnosti jedného z rodičov, zvlášť ak výživa maloletých detí je zabezpečená v dostatočnom rozsahu.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo vyjadrení k odvolaniam rodičov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedol, že vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii v čase vykonávania sociálnych šetrení sa zisťovali v podmienky v domácnosti otca pri pohovore s matkou maloletých detí, ktorá pred kolíznym opatrovníkom nikdy nevyjadrila pochybnosti o vhodnosti podmienok v domácnosti otca. Maloleté deti so súhlasom matky v čase sociálnych šetrení pravidelne trávili čas v aktuálnej domácnosti otca, prespávali tam, na starostlivosti o deti sa rodičia podieľali spoločne. Otec predložil kolíznemu opatrovníkovi fotodokumentáciu z prebiehajúcej rekonštrukcie vo svojej domácnosti. Otec uviedol, že maloleté deti spávajú u neho na manželskej posteli, v tom čase on spí na rozkladacom lôžku na zemi. Takisto pri pohovore s maloletými deťmi bolo zisťované, či otec má pre ne vytvorené vhodné podmienky. Maloletá I. sa pri pohovore vyjadrila, že „tatino nám teraz prerába byt, aby sme mohli u neho bývať, spávame u neho na manželskej posteli, teraz nám kúpil nové písacie stolíky, aby sme sa mohli u neho pripravovať do školy“. Obidve maloleté deti sa zhodne vyjadrili, že preferujú striedavú osobnú starostlivosť a ani jeden z rodičov neuviedol pri pohovore závažné skutočnosti, ktoré by bránili vykonávaniu striedavej osobnej starostlivosti o deti.

5. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že už v čase, keď sa dohodli na rozvoze manželstva, býval odporca v byte u jej rodičov a zo svojich príjmov v tom čase neprispieval jej ani jej rodičom na bývanie alebo služby spojené s nájmom. Jeho finančné prostriedky neslúžili celej rodine, ale takmer všetky použil pre svoje potreby. Tým si vytvoril podmienky na úspory, ktoré mali slúžiť k rekonštrukcii jeho bytu. Po odchode zo spoločnej domácnosti odporca na ňu naliehal, aby mu vyplatila úspory na účte vo výške 9.000,- eur, k čomu aj došlo a ona ostala bez akýchkoľvek úspor, t. j. jej finančná situácia bola a aj v súčasnosti je omnoho horšia ako situácia odporcu. Aj napriek tomu, že od odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti uplynulo niekoľko mesiacov, ku dňu podania odvolania nebol odporca schopný zakúpiť svojim deťom dve jednolôžkové postele, aby ich spanie bolo dôstojné a neboli odkázané spať v jednej manželskej posteli spolu s ním. Matka tiež uviedla, že nesúhlasí s dodatočne predloženými výdavkami otca, ktorý mal možnosť tieto výdavky predložiť a zdokumentovať v prvostupňovom konaní, čo neučinil. Rovnaké výdavky má aj ona, pretože deti žijú v dvoch domácnostiach a vykonávajú rovnaké činnosti v čase, keď sú u matky, ako v čase, keď sú u otca.

6. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že on sa vlastných detí nedotýka inak, ako sa má dobrý rodič vlastných detí dotýkať. V súčasnosti už majú obe deti vlastné postele. Obývačku prerába iba v čase, keď sú deti u matky. Keď prerábala bývanie matka maloletých, tak deti spávali na zemi a ona spala na posteli, pretože ju bolel chrbát. V každej domácnosti, keď sa niečo buduje alebo prerába, je dočasne obmedzený životný priestor. Otec pripomenul, že v dôsledku opakovanej nevery bývalej manželky bol nútený odísť zo spoločnej domácnosti a riešiť si samostatné bývanie pre seba a deti. Musel v prvom rade vyplatiť svojho brata z bytu, ktorý spolu zdedili, následne investovať do prerábky bytu a nakúpiť pre deti všetko potrebné, od spodného prádla, oblečenia, obuvi, hračiek, až po spomínané postele. Zdôraznil, že najlepší záujem dieťaťa nespočíva len v tom, či majú deti na čom spať, ale v tom, ako sú deti na rodiča citovo naviazané a či sa im rodič v dostatočnej miere dokáže venovať.

Je presvedčený, že so svojimi deťmi je vzájomne citovo viazaný natoľko, že striedavá starostlivosť je aj pre deti v ich najlepšom záujme.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, vo výrokoch s tým súvisiacich a vo výroku o zastupovaní a správe majetku maloletých detí potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP. Vo výroku o vyživovacej povinnosti otca na maloletú odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil.

8. Keďže výrok o rozvode nebol napadnutý odvolaním žiadneho z účastníkov konania, odvolací súd ho nepreskúmaval.

9. Ustanovenie § 24 ods. 2 zákona o rodine ukladá súdu povinnosť skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa, či sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a či budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa, pričom súd podľa § 24 ods. 4 citovaného zákona rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom; dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Z citovaných ustanovení zákona o rodine je zrejmé, že podstatnými kritériami určujúcimi záujem maloletého dieťaťa sú (okrem spôsobilosti oboch rodičov vychovávať dieťa a dohodnúť sa s druhým rodičom) citové väzby a vývinové potreby dieťaťa, stabilita výchovného prostredia a právo na udržiavanie rovnocenného osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd prvej inštancie sa týmito kritériami dôsledne riadil. Z výpovedí oboch rodičov je zrejmé, že aj po odchode otca zo spoločnej domácnosti sa rodičia v starostlivosti o deti striedali. Deti majú vytvorené silné citové väzby k obom rodičom, čo vyplýva aj z vyjadrení samotných detí pred kolíznym opatrovníkom. Pokiaľ matka v odvolaní namietala, že v čase, keď bude otec pracovne vyťažený, sa o deti majú starať cudzí ľudia (známi otca detí), odvolací súd uvádza, že išlo o hypotetickú otázku právneho zástupcu matky na otca dieťaťa, pričom zo spisu je zrejmé, že otec pracuje len v dopoludňajšej zmene a má pohyblivú pracovnú dobu, teda dní, kedy by bol pracovne vyťažený v neskorších popoludňajších hodinách alebo cez víkend, bude málo a takéto situácie sa v prípade ochoty oboch rodičov dajú individuálne riešiť. Napokon ani matka sa pravdepodobne nebude môcť o deti osobne starať celý čas, keď budú deti u nej, keďže pracuje na dve zmeny - jej starostlivosť budú čiastočne nahrádzať jej rodičia, čo odvolací súd nehodnotí negatívne, iba pripomína, že osobná starostlivosť rodiča neznamená, že rodič musí s dieťaťom tráviť 24 hodín denne.

11. K námietke matky, že kolízny opatrovník nevykonal šetrenie v byte otca, odvolací súd uvádza, že (odhliadnuc od pandemickej situácie) to nebolo potrebné vzhľadom na v tom čase už prebiehajúcu striedavú starostlivosť oboch rodičov o deti, voči ktorej matka nemala dovtedy žiadne námietky, a tiež na predloženie fotografií otcom dieťaťa, svedčiacich o rekonštrukcii jeho bytu. Ak dôvodom, pre ktorý otec podľa matky nemal zabezpečené vhodné podmienky pre bývanie maloletých detí, mali byť chýbajúce postele, otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že už má zabezpečené samostatné postele pre obe deti a matka toto jeho tvrdenie nespochybnila. Odvolací súd zdôrazňuje, že to bol otec, kto odišiel zo spoločnej domácnosti (bez ohľadu na dôvody tohto odchodu) a bol nútený zariadiť si nanovo celú domácnosť pre seba aj pre deti, teda nemožno očakávať, že v deň rozvodu resp. v deň odchodu zo spoločnej domácnosti bude otec mať zabezpečené všetky materiálne potreby. Podstatné je, že otec je v tomto smere aktívny, rekonštruje byt a zariaďuje ho nábytkom tak, aby v ňom deti mali zabezpečené všetko potrebné vzhľadom na ich vek.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval výrok o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti za vecne správny a potvrdil ho.

13. Matka v odvolaní uviedla, že napáda aj výroky III., IV. a V. (ktorými bolo upravené preberanie a odovzdávanie detí v nadväznosti na striedavú osobnú starostlivosť a zastupovanie detí a správa ich majetku), avšak neuviedla, v čom považuje tieto výroky za nesprávne. Výroky III. a IV. odvolací súd

preskúmal podľa § 379 písm. a) CSP ako výroky súvisiace s výrokom II., považoval ich taktiež za vecne správne a tieto výroky potvrdil.

14. Pokiaľ ide o výrok V., podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine má súd povinnosť v rozsudku o rozvoďte určiť, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Tieto inštitúty (osobnú starostlivosť na jednej strane a zastupovanie dieťaťa a správu jeho majetku na strane druhej) je potrebné rozlišovať. Pokiaľ rodičia spolu nežijú, je zrejmé, že každodennú osobnú starostlivosť o dieťa môže vykonávať vždy len jeden z nich (aj v prípade striedavej osobnej starostlivosti je to vždy len jeden z rodičov - ten, kto v danom časovom momente vykonáva osobnú starostlivosť). Zastupovanie dieťaťa a správa jeho majetku sú však také rodičovské práva a povinnosti (§ 28 ods. 1 zákona o rodine), ktorých výkon je možné obmedziť len v osobitne odôvodnených prípadoch (napokon aj právo a povinnosť starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin dieťaťa majú obaja rodičia aj vtedy, ak osobnú starostlivosť vykonáva len jeden z nich). Matka maloletých detí v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne dôvody pre pozastavenie, obmedzenie alebo pozbavenie otca detí výkonu týchto rodičovských práv (§ 28 ods. 3, § 38 - 39 zákona o rodine), resp. dôvody, pre ktoré by otec nebol spôsobilý riadne zastupovať deti a spravovať ich majetok spoločne s matkou s tým, že v prípade nedohody rodičov o podstatných veciach rozhoduje súd (§ 35 zákona o rodine). Preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nevidel vecný dôvod na pozastavenie, obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv otca maloletých detí a výrok napadnutého rozsudku o tom, že zastupovať deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, ako vecne správny potvrdil.

15. Výrok o výške vyživovacej povinnosti otca napadol otec maloletých detí z dôvodu, že ho nepovažoval za dostatočne odôvodnený. Odvolací súd dospel k záveru, že táto námietka otca maloletých detí je dôvodná. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa uvádza len príjem každého z rodičov s tým, že rozdiel v ich príjmoch bol dôvodom pre určenie vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí. Z odôvodnenia rozsudku však vôbec nevyplýva, ako súd prvej inštancie posúdil výdavky oboch rodičov a odôvodnené potreby maloletých detí. Výdavky matky a výdavky na deti uviedol súd len v bode 2 odôvodnenia rozsudku ako súčasť citácie z návrhu matky detí (t. j. ide o tvrdenia matky), bez toho, aby bolo zrejmé, ako sa súd s týmito tvrdeniami matky vysporiadal, či ich považoval za nesporné a v akej výške teda ustálil výdavky matky a odôvodnené výdavky na maloleté deti. To isté sa týka výdavkov otca (tie sú uvedené len v bode 4 odôvodnenia, kde ide o citáciu z vyjadrenia otca). Pre určenie vyživovacej povinnosti popri striedavej osobnej starostlivosti je tiež dôležité, ktorý z rodičov nakupuje pre deti oblečenie, obuv, hračky, platí platby za stravu v škole, poisťné a podobne. Žiadnu z týchto skutočností súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nevyhodnotil. Z týchto dôvodov (pre nedostatočné zistenie skutočného stavu veci podľa § 35 a § 62 ods. 1 CMP a pre nevykonanie potrebných dôkazov podľa § 36 CMP a § 389 ods. 1 písm. c) CSP) odvolací súd napadnutý výrok o výživnom zrušil a vec v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania. Odvolací súd považuje za potrebné k tomu ešte uviesť, že právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 zákona o rodine) neznamená, že výživné má byť určené v takej výške, aby príjmy rodičov po zohľadnení výživného boli rovnaké, t. j. súd nemôže len matematicky určiť výživné vo výške polovice rozdielu príjmov oboch rodičov, ale (okrem zohľadnenia oprávnených výdavkov rodičov) musí vychádzať aj z odôvodnených potrieb detí a z toho, ako rodičia tieto potreby zabezpečujú.

16. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní vykoná potrebné dokazovanie k oprávneným výdavkom oboch rodičov, ďalej preskúma odôvodnené potreby maloletých detí (výdavky na deti) a to, v akej miere sa na ich financovaní podieľa ten-ktorý rodič. Po vyhodnotení všetkých týchto skutočností súd prvej inštancie opätovne rozhodne o výživnom, prípadne rozhodne, že výživné neurčuje (§ 62 ods. 6 zákona o rodine).

17. Aj keď výrok o trovách konania nebol napadnutý odvolaním, vzhľadom na zrušenie jedného z výrokov vo veci samej a vrátenie veci súdu prvej inštancie môže byť výrok o trovách konania dotknutý výsledkom konania vo veci samej, preto pri zrušení jedného z výrokov vo veci samej bolo potrebné zrušiť aj tento výrok podľa § 379 písm. a) CSP. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne opätovne o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednotyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.